

Kitab Yoèl lan Pasamuwan Advent Dina Kaping Pitu Laodikia - Nomer Pitulas

Jeff Pippenger

2025-12-23

Angka Pitulas

Kita ngakhiri artikel pungkasan kanthi sawijining panimbangan sing durung rampung ngenani wangsit-wangsité Abram lan Paulus, manawa larik demi larik ngasilaké sawijining wektu 430 taun, kang kagawé saka 30 taun banjur diterusaké déning 400 taun. Aku ngira ana sawatara wong ing jagad teologi sing mbokmenawa ndeleng 30 taun iku minangka sawijining wektu sing ndhèrèk sawisé 400 taun, nanging nalika dipandharaké sacara umum, telung puluh taun iku dipasangaké ing wiwitaning wektu kasebut. Apa 400 banjur 30, utawa 30 banjur 400? Iku telung puluh banjur patang atus, awit ana akèh seksi, kanggo netepaké sawijining wektu telung puluh taun, kang kaiket karo lan diterusaké déning wektu kenabian kapindho.

Yusuf yuswané telung puluh taun nalika wiwit ngladosi Firaun ing Purwaning Dumadi 41:46. Sawisé iku diwiwiti pitung taun kaluberan, kang banjur diterusaké pitung taun paceklik. Yusuf, minangka pralambang Kristus nalika yuswané telung puluh taun, diterusaké déning rong mangsa sing saben-saben cacahé 2520 dina. Nalika Kristus yuswané telung puluh taun, banjur katut rong mangsa 1260, kang yèn digandheng dadi 2520; lan iki sabanjuré magepokan karo pitung kaping tumrap rong karajan.

Dawud yuswa telung puluh taun nalika piyambakipun dados raja, lan piyambakipun marentah patang puluh taun kados kacathet wonten ing 2 Samuel 5:4. Dawud nggambaraken Kristus, lan nalika Kristus yuswa telung puluh taun, Panjenenganipun kabaptis lajeng katuntun mlebet ing ara-ara samun patang puluh dinten, lan lajeng sasampunipun wungunipun, ingkang diprelambangaken dening baptisanipun, Panjenenganipun tetep wonten lan mucal dhateng para sakabat kanthi pribadi ngantos patang puluh dinten. Wonten ing kayu salib, karusakan Yerusalem dipunundhuraken kanthi sih-rahmat patang puluh taun, sajarah kaliyan patang puluh taun pejahing wonten ing ara-ara samun ing wiwitan sajarah prajanjianipun.

Yèzkiel yuswanipun tigang dasa taun nalika piyambakipun katimbangan dados nabi wonten ing Yèzkiel 1:1. Sapunika kula boten badhé ngginakaken wekdal kanggé ngrembag mangsa ingkang ndherek sawisé taun kaping tigang dasanipun Yèzkiel, nanging kula badhé nyelakaken ringkesan AI ingkang cekak ngenani kasunyatan-kasunyatan ingkang sampun mantep bab suwènipun paladosanipun. “Ramalan-ramalan Yèzkiel kalebet ing antawisipun ingkang paling cetha pèngetan tanggalipun wonten ing Prajanjian Lawas, kanthi 13 tanggal tartamtu ingkang kaatur ing saindhenging kitab punika. Sedaya punika kaétang wiwit taun pangasinganipun Yoyakhin (597 BCE minangka taun kapisan), saéngga maringi rerangka kronologis ingkang cetha ingkang nglangkahi kirang langkung 22 taun.”

Nalika Panjenengané Yésus yuswané telung puluh taun, Panjenengané kabaptis, banjur netepaké prajanjian karo wong akèh, sajroning satunggal minggu.

Antikristus dipréntah déning pola Kristus sacara profetik, lan kaya déné Kristus nyawisaké dhiri sajrone telung puluh taun sadurungé nindakaké pakaryanipun minangka Imam Agung Swarga, mangsa profetik telung puluh taun panyawisan kang katandhani tumrap antikristus iku wiwit saka dicopoté “kurban padinan” ing taun 508 tekan taun 538. Nalika kapausan diparingi kakuwatan minangka imam agung palsu, kaya déné Kristus diurapi kanthi kakuwatan nalika pambaptisanipun, awit 1260 taun pepeteng kapausan iku bakal dados padanan kaliyan 1260 dina pepadhang murni Kristus wiwit pambaptisanipun ngantos salib, kang cocog kaliyan tatu matènipun kapausan ing taun 1798.

Ora ana siji waé saka pepak wektu kaping pindho sadurungé iki, sing diwiwiti kanthi sawijining mangsa telung puluh taun, kang ndhisiki langkah kapisan Abram ing tata-laku prajanjiané sing dumadi saka telung langkah. Mulané, prajanjian Abram iku kang kapisan kasebut, senajan iku mung bisa mangkono sawisé dikukuhaké déning paseksènè Paulus kang kapindho. Nalika Paulus nulis tembung-tembungé, ramalan 400 taun dadi ramalan 430 taun, kang 30 taun kapisané dipisahaké saka pepak wektu kang pungkasan.

Aku negesi, adhedhasar watak Kristus, kaya dene Panjenengané dipratélakaké minangka Alfa lan Omega, manawa ing prosès prajanjiané golongan satus patang puluh papat ewu, kang dadi omega tumrap ramalan kaping pindho Abram lan Paulus bab telung puluh taun—kang banjur diterusaké déning patang atus taun—mesthi nduwèni padanané ing omega sajarahing prajanjian, yaiku sajarahing panyegelan satus patang puluh papat ewu. Sawijining mangsa telung puluh taun, kang banjur diterusaké déning mangsa liyané kang béda, kudu kasampurnakaké kanthi cara kang ora nerapaké wektu, nanging ngrampungaké ramalan dhasar Abram kang 430 taun. Prayogané manawa panjenengan maos malih ukara sadurungé iku, banjur wangsul menyang titik iki lan nerusaké.

Gusti Yesus, Yusuf, Dawud, lan Yehezkiel kabèh ngalami telung puluh taun panyiyapan tumrap sawijining pakaryan sing bakal dados pralambang umat Allah ing dina-dina wekasan. Yehezkiel, nabi; Yusuf, minangka pralambang Kristus Sang Imam; lan Dawud, raja. Ana papat pralambang, nanging salah siji saka pralambang sing makili Imam Agung kaswargan nduwèni wakil manungsa lan wakil Ilahi. Papat seksi mau kabèh sarujuk karo telung puluh taunipun Abram, kang lajeng kauntun déning sawijining mangsa kenabian.

Antikristus ana sajroning pepakening ancas telung puluh taun, banjur kaparingan kakuwatan sajroning 1260 taun nganti dheweke nampa pati kapisané ing taun 1798. Dheweke iku pralambang pati kapindho, awit dheweke bakal mati maneh nalika wektu sih-rahmat ditutup. Pati kapindho iku pati langgeng. Kita ngabdi marang Juru Slamet sing wis wungu, awit Kristus ora seda kanggo kalanggengan, Panjenengané ora ngalami pati kapindho. Nalika tatu pati kapausan waras, Wahyu telulas netepaké manawa dheweke bakal mrentah maneh sajroning 42 sasi, kang makili sawijining mangsa profetik, tanpa unsur wektu.

Nalika dheweke diwungokaké urip menèh ing wektu hukum dina Minggu, wadya bala sing nentang pakaryané iku yaiku wong-wong sing padha diwungokaké urip menèh ing pungkasané telung dina setengah ing Wahyu sewelas. Loro kakuwatan sing diwungokaké urip menèh, loro-loroné minangka panji, siji panjiné Sabat dina kapitu lan siji panjiné srengéngé, dadi titik acuan tumrap jagad kabèh, nalika umat manungsa nindakaké pilihan pungkasané tumrap urip utawa pati.

Ing wektu hukum Minggu, antikristus, sing uga kéwan iku, bakal makili persatuan telu ganda saka naga, awaké dhéwé (kéwan iku), lan nabi palsu. Katelu kakuwatan mau bakal manunggal nglawan pasamuwané Allah, yaiku sing bakal kaangkat ngungkuli sakèhé gunung-gunung. Pasamuwané Allah kang menang wis ana sajroning panyiyapan telung puluh taun, dudu telung puluh taun harfiah, nanging sawijining mangsa kenabian kang mapan lan kagandhèng karo angka telung puluh, lan isih tetep lumaku minangka ramalan sawisé dhawuh ing taun 1844, kang nandhakaké yèn panganggoné wektu kenabian wis ora sah manèh. Gampang dimangertèni yèn telung puluh taun iku makili sawijining mangsa panyiyapan tumrap nabi, imam, lan ratu, kang minangka pasamuwan kang menang bakal makili karajaning kamulyan. Papat seksi saka Ezekiel, Kristus, Yusuf, lan Dawud makili panguwasa Kratoné Allah ing mangsa wektu sing padha nalika kapausan lan persatuan telu ganda nuntun donya marang Armagedon.

Pasamuwan kang menang kaangkat munggah nalika hukum Minggu ditetepaké ing Amérika Sarékat, lan miturut paseksèning Prajanjian Lawas lan Prajanjian Anyar, umat prajanjian, yaiku wong satus patang puluh papat èwu, bakal dadi karajaning para imam.

Kowé uga, minangka watu-watu urip, lagi kabangun dadi omah rohani, sawijining imamat suci, kanggo nyaosaké kurban-kurban rohani, kang karsa ditampi déning Gusti Allah lumantar Gusti Yésus Kristus. 1 Petrus 2:5.

Para imam kudhu wis yuswa telung puluh taun nalika miwiti ngladèni ing Padaleman Suci, mula ana sawijining mangsa wektu sadurungé hukum Minggu nalika sawijining kaimaman dipersiyakaké kanggo ngladèni minangka pisungsung ombak woh kawitan. Para imam, yaiku wong satus patang puluh papat èwu, digambarake minangka wong Lewi ing sajroning proses panyucèn kang kalaksanakake déning Utusan Prejanjian. Ana sawijining mangsa kenabian kang nuntun marang hukum Minggu, kang ing jeroné sawijining proses panyucèn nyawisaké sawijining paladosan kang kasucèkaké kanggo mangsa udan pungkasan. Pepasihan iku rampung nalika tekan hukum Minggu, mula mangsa telung puluh iku nggambaraké pepasihan para imam, lan kanthi mangkono cocog karo yuswa kang diperlokaké tumrap sawijining imam. Kristus minangka Imam Agung miwiti paladosané nalika yuswané 30, lan amarga Yusuf iku pralambang Kristus, dhèwèké uga miwiti paladosané nalika umur telung puluh. Kristus palsu dipersiyakaké sajroning 30 taun, mula kita nduwèni telung seksi manawa sawijining mangsa 30 taun nggambaraké pepasihan sawijining kaimaman.

“Prekara gedhé sing wis cedhak bakal nyaring wong-wong sing ora katetepaké déning Gusti Allah, lan Panjenengané bakal kagungan paladosan sing murni, sejati, lan kasucèkaké, kang wis kasawisaké kanggo udan pungkasan.” Selected Messages, buku 3, 385.

Mbak White mulang kanthi cetha yèn saben wektu gréja iku resik, Roh Ramalan iku tumindak kanthi aktif. Nalika prakara gedhé iku nyisihaké lalang saka antarané gandum, panjenengan bakal nduwèni sawijining paladosan kang kasucèkaké, kang dumadi saka Gusti Yésus lan Yusuf sang imam kang sipaté ilahi lan manungsa bebarengan, Gusti Yésus lan Yéhezkiel sang nabi, Gusti Yésus lan Dawud sang ratu. Wong-wong kang wis kasiyapaké sajroning sawijining mangsa kang dilambangaké déning telung puluh taun, iku bakal kalebu ing antarané satus patang puluh papat éwu lan digambaraké minangka para nabi, para imam, lan para ratu. Katelu manungsa mau iku lambang-lambang Kitab Suci ngenani pakaryané Kristus minangka nabi, imam, lan ratu; mulané angka telung puluh maringi kita dalan kanggo nyimpulaké yèn ing saben siji saka telung golongan iki, kang diasilaké déning lambang-lambang Kitab Suci saka wong-wong kang kasiyapaké sajroning telung puluh taun, nalika digandhèngaké bebarengan karo Kristus, nggambaraké manunggaling kaallahan karo kamanungsan. Mulané, para imam kang kasiyapaké sajroning mangsa simbolis telung puluh taun iku digambaraké minangka panji saka kaallahan kang dipadukaké karo kamanungsan.

Patang puluh loro sasiing patumpahaning getih pungkasan déning kapausan kadadosan nalika Kristus mlaku ana ing antaraning manungsa sajroning patang puluh loro sasi lumantar pribadiné para sakabate. Patang puluh loro sasiing pangawulan lan panindhesan kang dipungkasi déning pangluwaran, kaya kang dipralambangaké déning ramalan kaping pindhoné Abram sajroning 430 taun. Patang atus tauné Abram rampung ing pangluwaran ing Segara Abang, kang dadi ilustrasi Alkitabiah klasik ngenani panutupaning mangsa kasempatan, ing pungkasaning patang puluh loro sasi simbolis sang paus.

Patang puluh loro sasi mau nglambangaké wektu panggodhahan wiwit saka paugeran Minggu ing Amerika Sarékat nganti mangsaning kasempataning manungsa ditutup. Nanging ing sajroning 42 sasi iku, sawisé mangsa telung puluh taun pepakèn, Kristus lagi netepaké prejanjian ana ing pribadi wong-wong kari. Imam palsu antikristus tekan marang pungkasané kang pungkasan, ing panggonan sing padha ing ngendi Kristus séda ana ing garisé, yaiku pas ing panggonan sing padha ing ngendi Firaun, ratu Mesir, séda ana ing garisé. Ing Gunung Karmel para nabi Baal padha dipatèni, mangkono ngenali patiné nabi palsu ing wektu paugeran Minggu. Ing wektu paugeran Minggu, ana nabi palsu kang banjur dipatèni, naga kang diwakili déning Firaun, lan kéwan kang diwakili déning kapausan. Kabeh iki kawakilan ing paugeran Minggu ana ing pasulayan nglawan para imam, para ratu, lan para nabi kagungané Gusti Allah. Greja kasucèkaké sakdurungé paugeran Minggu lan peparing wangsit dipulihaké—pas ing panggonan nabi palsu mati. Wiwit wektu iku lan salajengipun, peperangan iku ngenani pawartos kenabian kang sejati utawa kang palsu.

Mangsa simbolis telung puluh taun punika nggambaraken satunggaling mangsa ingkang ndhisiki angger-angger Minggu. Mangsa punika minangka mangsa pepaketan tumrap para

imam, awit Kristus punika tuladha tumrap piyambakipun ing samukawis, awit punika para tiyang ingkang ndherek Sang Cempen. Ing salebeting telung puluh taun kapisan saking wangsit Abram, prejanjian punika katetepaken, saéngga nandhesaken bilih apa waé ingkang dipunwujudaken déning mangsa pepaketan tumrap para imam punika, inggih punika mangsa nalika Gusti paring panyaruwan prejanjianipun kaliyan satunggal atus patang puluh sekawan èwu, kados ingkang dipunlambangaken déning sajarah alfa Abram. Mangsa punika minangka wekdal pepaketan tumrap para imam ingkang wiwit ngladosi nalika angger-angger Minggu, ing yuswa telung puluh taun, nalika piyambakipun dipunjebadi déning Roh Suci kados dene Kristus nalika baptisanipun. Satunggal kayektèn sanès ingkang saged dipuncimpulaken saking sajarah alfa Abram, inggih punika bilih apa waé ingkang dipunwujudaken déning mangsa ingkang nuntun dhateng angger-angger Minggu punika, mesthi kedah ageng sanget tegesipun, awit omega tansah langkung kiyat tinimbang alfa. Angger-angger Minggu punika omega ingkang dipunlambangaken déning 22 Oktober 1844, salib, Paskah ing Mesir, lan salajengipun.

Undhang-undhang Minggu nggambarake pungkasaning mangsa kang diwakili déning wektu telung puluh taun. Prastawa iki wus dipralambangaké déning meh saben kisah kawilujengan kang utama, lan iki uga dadi pungkasaning sajarah prejanjianing umat pilihan kang wiwité saka Abram. Kanthi boboting bukti profetik kang mangkono abot babagan pungkasaning mangsa iku, lan maksud kang wigati saka mangsa iku dhéwé, apa kang bakal dadi titik wiwitané?

Ana sawijining mangsa kenabian kang dipralambangaké déning telung puluh taun, kang miturut sakèhé para seksiné rampung ing angger-angger Minggu. Ing titik iku banjur ana mangsa sabanjuré kang dipralambangaké lumantar manéka warna angka, lan saben mangsa iku ngaturaké paseksi bab sawijining garis sajarah kenabian kang nerusaké sawisé angger-angger Minggu. Sapérangan saka mangsa-mangsa iku makili garis internal sajarah pasamuwan, lan sapérangan manèh makili garis eksternal sajarahing donya kang lumaku maju menyang Armagedon.

Mbokmenawa ing titik iki becik manawa kita ngélingaké awak dhéwé yèn kita nolak panganggoné sembarang wangsit wektu ing dina-dina pungkasan minangka makili tanggal-tanggal tartamtu sing bisa diidentifikasi, nganti dina lan jamé diumumaké ing pungkasaning wewelak-wewelak. Aku bakal migunakaké Daniel pasal rolas kanggo njlentrehaké pamrayogaku yèn wektu kenabian wis ora ditrapaké manèh. Ing pasal rolas ana telung ayat sing nandhani wektu kenabian.

Lan aku krungu wong kang ngagem mori alus, kang ana ing sadhuwure banyu bengawan iku, nalika dheweke ngacungake tangan tengen lan tangan kiwane marang swarga, sarta supaos demi Panjenengane kang gesang langgeng-lawase, manawa iku bakal lumaku sajrone satunggal mangsa, kalih mangsa, lan satengahing mangsa; lan manawa dheweke wus ngrampungake anggone nyebar-nyebarake kakuwasaning umat suci, kabeh prakara iki bakal kelakon rampung. Daniel 12:7.

Lan wiwit wektu kurban saben dina iku dicabut, lan piala nistha kang ndadèkaké sepi kaadegaké, bakal ana sèwu rong atus sangang puluh dina. Daniel 12:11.

Rahayu wong kang ngentèni, lan tekan ing sewu telung atus telung puluh lima dina. Daniel 12:12.

Para penganut Millerite kagungan pangertosan ingkang leres tumrap saben ayat saking tiga ayat punika. Tigang ramalan punika kalebet bagéyan saking kayektèn-kayektèn ingkang nggambaraken dhasar-dhasaripun. Nanging, pangertosan Millerite tumrap ayat-ayat punika adhedhasar panganggén asas satunggal dinten tumrap satunggal taun. Awit “wektu sampun boten wonten malih,” ayat-ayat punika kedah gadhah panganggén sanès, awit sedaya ramalan punika sami ngandharaken bab mangsa udan pungkasan. Ayat-ayat punika kedah gadhah pangertosan bab udan pungkasan ingkang boten migunakaken wektu kanggé mbentuk pesen, lan boten mbantah pangertosan Millerite tumrap ayat-ayat punika. Pandhangan Millerite ingkang leres tumrap ayat tengah saking tiga ayat punika, (ayat sewelas), inggih punika bilih ayat punika nggambaraken satunggaling mangsa kaping kalih, ingkang dipunwiwiti kanthi satunggaling mangsa tigang dasa taun, lajeng dipunlajengaken déning 1260 taun. Ayat sewelas punika nedahaken mangsa tigang dasa taun ingkang ndhisiki angger-angger Minggu, kados ingkang dipunlambangaken déning dipuntegakakenipun pangawulan nistha ingkang ndadosaken sepi.

Daniel rolas iku pasal ing Sabdaning Allah kang ngaturaké proses panyucèn tumrap umaté Allah, kang kelakon ing dina-dina pungkasan, yaiku ing wektu wekasan, nalika sawijining wangsit saka kitab Daniel kabukak segelé. Ing ayat sewelas kita manggihaké sawijining wangsit kang kanthi bener dipahami déning para pelopor minangka sawijining mangsa telung puluh taun kang nuntun mlebu menyang sawijining mangsa 1260 taun. Ing pasal rolas, telung wangsit ing ayat pitu, sewelas, lan rolas kabèh kaségel nganti tekan wektu wekasan. Nalika wektu wekasan tekan, telung wangsit mau kudu kabukak segelé, awit Sabdaning Allah ora tau gagal. Ing pasal iku piyambak, gambaran kang paling cetha bab panutupan masa percobaan manungsa ing saindhenging Kitab Suci dipratélakaké, mulané pasal rolas mesthi, lan luwih mligi, ngenali pungkasan Adventisme tinimbang wiwitan Adventisme.

Telung wangsit ing Daniel rolas kaségel ing pérangan Kitab Suci iku dhéwé, ing ngendi pangasêgelan lan pambukakan asêg nemu teges nabi sing utama. Telung wangsit mau kabukak asêg ing sajarahé wong satus patang puluh papat èwu, awit Alpha lan Omega tansah nggambaraké pungkasaning sawiji prakara bebarengan karo wiwitaning prakara iku. Apa sing kabukak asêg ing telung mangsa nabi ing pasal rolas makili pambukakan asêg pungkasan saka Sabdaning Allah kang nuwati. Pambukakan asêg iku katuduhaké ana ing Wahyu pasal siji nalika Wahyuné Yésus Kristus kabukak asêg, sakdurungé panutupaning mangsa sih-rahmat. Ayat sewelas saka Daniel rolas iku pasangane marang gambaran kapisan saka Abram lan Paulus ngenani sawijining wangsit tikel loro sing diwiwiti kanthi sawijining mangsa telung puluh taun.

Telung wangsit ing Daniel rolas iku minangka mangsa-mangsa pralambang kang dibukak segelé ing wektu pungkasaning wekasan, lan pambukane segel iku nuntun marang panyucekan pungkasan umaté Allah. Ingkang kapisan saka telung wangsit iku kaparingaké déning Kristus piyambak, lan nalika Panjenengané ngaturaké wangsit iku Panjenengané ngadeg ing sadhuwuring banyu ngagem lenan, mratandhani pungkasaning sawijining mangsa wangsit kang dipralambangaké minangka 1260 taun, lan netepaké pungkasaning mangsa iku minangka pungkasaning panyebaran kakuwatan umaté Allah. Umaté Allah ing dina-dina pungkasan iku yaiku satus patang puluh papat éwu, lan wong-wong mau wis kasebar.

Kristus ora mung ngadeg ing sadhuwuring banyu nalika mangsuli sawijining pitakonan, nanging pitakonan iku diwiwiti kanthi tembung, “Nganti pira suwéné?” “Nganti pira suwéné?” iku sawijining pralambang kenabian, lan pitakonan iku uga katakokaké marang Gusti Yesus nalika ing ayat telulas, ing Daniel wolu, pitakonan kasebut diajukaké, “Nganti pira suwéné?”

Lan ana siji kang matur marang wong kang nganggo mori lenan, kang ana ing sadhuwure banyuning kali iku, “Nganti kapan dumadine tekan pungkasaning kaajaiban-kaajaiban iki?”

Aku banjur krungu wong kang ngagem kain linen, kang ana ing sadhuwure banyu kali iku; nalika dheweke ngangkat tangan tengen lan tangan kiwane marang swarga, lan sumpah marga saka Panjenengane kang gesang ing salawas-lawase, manawa iku bakal lumaku sajroning satunggal mangsa, rong mangsa, lan satengah mangsa; lan manawa dheweke wus ngrampungake nyuyaraké kakuwataning umat suci, sakèhé prakara iki bakal rampung. Daniel 12:6, 7.

Pitakon kang diajukaké marang Gusti Yesus, kang dipralambangaké minangka priya kang nganggo lena, ana ing wahyu ing pasisir bengawan Hiddekel, yaiku, “Nganti pira suwéné bakal tekan pungkasane kaélokan-kaélokan iki?,” lan ana ing wahyu ing pasisir bengawan Ulai Gusti Yesus, kang dipralambangaké minangka Palmoni (sang suci tartamtu iku), dipunpitakoni, “Nganti pira suwéné wahyu iku bakal lumaku ngenani kurban saben dina, lan panerak kang ndadèkaké karusakan, nganti pasucèn lan balane padha kaidak-idak ing sangisoring sikil?”

Sadulur White nyariosaken bilih wahyu-wahyu ingkang kaparingaken dhateng Daniel wonten ing pinggir kali-kali ageng ing Shinar samenika taksih lumampah ing proses kasampurnanipun, lan gegayutan kaliyan kalih wahyu kali punika, Gusti Yesus kaparingi “pitaken” nubuat, ingkang tansah ngasilaken undhang-undhang Minggu minangka “wangsulanipun.” Nanging kalih wangsulan punika kaatur wonten ing konteks wekdal nubuat, ingkang rampung ing taun 1844. Para perintis kanthi leres ngidentifikasi wangsulan tumrap pitakoning bab kaping wolu lan wahyu kali Ulai, lan piyambakipun mangertos bilih taun 1798 punika wekdal pungkasanipun panyebaran kakuwasanipun umat Allah. Nanging sasampunipun 1844, nalika “penerapan wekdal” saking Sabdaning Allah ingkang nubuat punika rampung, pitaken nubuat “Ngantos pinten dangu?” negesaken malih pangertosan

para perintis minangka “ngantos 2300 dinten lajeng papan suci badhe kasucekaken ing wekdal undhang-undhang Minggu ingkang caket rawuhipun” lan “sedaya” “prakawis nggumunaken” ing wahyu pungkasanipun Daniel badhe katuntasken, nalika panyebaran umat suci salebeting tigang setengah dinten simbolis punika rampung.

Wawasan kali Hiddekel ing telung pasal pungkasan kitab Daniel lan wawasan kali Ulai ing pasal pitu nganti sanga diidentifikasi déning Sister White minangka “kali-kali gedhé ing Sinear.” Kabèh para sarjana sajarah lan Alkitab ngenali yèn mung ana rong kali, lan kalorone iku kali gedhé, sing ana gandhèngané karo Sinear. Rong kali iku yaiku Tigris (Hiddekel) lan Éfrat. Kali Ulai dudu Éfraté Sinear; iku sawijining saluran kali cilik gawéan manungsa ing Pèrsia, dudu ing Sinear. Kali Ulai ing wawasan sing ngemot dhasar lan pilar tengah Adventisme iku ora dumunung ing Sinear, nanging nabi wadon iku ngenali Ulai minangka Éfrat, salah siji saka kali-kali gedhé ing Sinear.

Sesanti Hiddekel nggambarake sajarah njaba sang naga, kéwan galak, lan nabi palsu kang nuntun jagad menyang Armageddon, déné sesanti Ulai makili pakaryané Kristus ing nyawijèkaké Kaallahané karo kamanungsané manungsa. Kanthi cara kenabian, ilham migunakaké kali Ulai minangka seksi kapindho bebarengan karo Kali Efrat kanggo nélakaké pakaryan kang katindakaké déning Kristus nalika nyawijèkaké Kaallahané karo kamanungsan.

Efrat lan Tigris loro-loroné diwiwiti ing Eden lan mili ngliwati sakabehé dawa sajarah prajanjian. Nalika kali-kali iku mili mlebu ing pilar tengah Adventisme ing tanggal 22 Oktober 1844, Efrat kagandhèngaké karo kanal Ulai sing digawé déning manungsa kanggo makili pamanunggalan Kaallahan karo kamanungsan, yaiku kang katindakaké lumantar pakaryané pracaya ana ing wong-wong sing dipratèlakaké minangka satus patang puluh papat ewu. Ulai makili sawijining ujian tumrap wewenang Sabda kenabiané Gusti Allah, awit iku nduduhaké yèn wewengé Ellen White, kang netepaké kali Ulai ing Persia minangka salah siji saka kali-kali gedhé ing Shinar, ana ing pasulayan karo para ahli donya.

Lambang kali Ulai nglambangaké sawijining ujian ngenani pangandikané manungsa utawa Sabdané Allah. Apa manungsa iku bener, utawa apa tembung-tembung sing dipratèlakaké déning Sister White iku bener? Apa kali Ulai iku nglambangaké sawijining kali tunggal ing Persia, utawa apa iku nglambangaké kali profetik kang dumadi saka banyu saka Eden sing kecampur karo banyu saka manungsa?

Bisa uga ana akèh pilihan tumrap dilema sing wis dakandharaké iki, nanging aku bakal ngaturaké sawatara pamikiran supaya kowé bisa mirsani maksudku. Apa para sejarawan lan teolog kadonyan iku bener lan Sister White salah? Ora ana wong sing mbantah yèn “kali-kali gedhé ing Shinar” iku Tigris lan Efrat. Mulané, nalika Sister White ngenali kali Ulai ing Persia minangka sawijining kali gedhé ing Shinar, apa dhèwèké nabi palsu? Utawa, apa dhèwèké nabi sejati, nanging tau gawé kaluputan? Pira akèh kaluputan sing bisa ditindakaké déning nabi sejati sadurungé ngliwati wates lan dadi nabi palsu? Utawa, apa para sejarawan iku sing klèru? Utawa, apa satemené dhèwèké bener? Utawa, apa para

sejarawan lan Sister White loro-loroné bener? Aku ngangkat dilema iki kanthi ancas migunakaké panjelasan bab dilema mau minangka sawijining pokok tambahan tumrap wong lanang kang nganggo lenan, sing ngadeg ana ing sadhuwuring kali, kang ditakoni, “Nganti kapan?” ana ing loro-loroné wahyu bab kali Hiddekel lan Ulai.

Ing pasal wolu Kitab Daniel, Daniel ana ing Susan, ing Persia, lan Susan dumunung ana ing pinggir kali Ulai, kang amarga anane industri tetanèn nyakup kali alamiah mau lan uga sapérangan saluran banyu gawéan manungsa. Nalika Ulai mili mudhun kira-kira satus sèket mil manèh, kali iku nyambung karo pasamuwaning kali Tigris lan Éfrat. Tigris lan Éfrat, kang wiwité saka Éden, pungkasane dadi siji, lan nalika loro iku manunggal, Kali Ulai saka Persia nyambung ing titik kang padha. Nalika Kali Ulai ketemu karo sistem rawa saka Tigris ing pasamuwaning Tigris lan Éfrat, Ulai dadi bagéan saka banyu kang mbentuk kali-kali gedhé ing Sinear. Para ahli sajarah iku bener, lan mangkono uga, Sister White.

Nalika Sister White ngenali wahyu bab Ulai ing pasal wolu, dheweke lagi ngenali sawijining kali kang kawentar amarga sistem saluran banyu gawéan manungsa sing nyambungaké kali Tigris lan Éfrat, kang makili rong wewengkon wektu 2520 taun, sing pungkasané dumugi ing taun 1798 lan 1844.

Jeneng kuna kanggo Kali Tigris yaiku Hiddekel, lan gegayutané karo Éfrat, kaloro kali iku wus kanthi cetha ditemtokaké sacara kenabian minangka kagandhèng karo Asyur lan Babil, kang uga diidentifikasi minangka loro singa sing bakal ngukum wedhus-wedhusé Allah. Kaloro kakuwatan pangrusak iku dadi pralambang luwih dhisik tumrap kaloro kakuwatan pangrusak, yaiku Roma pagan lan Roma kapausan, kang dadi simbol sawijining lanang lan sawijining wadon, utawa sawijining gréja lan sawijining nagara. Roma pagan iku lanang kang makili tata nagara, lan Roma kapausan iku wadon najis saka tata gréja. Asyur iku lanang lan Babil iku wadon ing sesambungan kenabiané, mangkono ngenali Tigris minangka lanang lan Éfrat minangka wadon.

Lepen Tigris iku yaiku lepening tata-negara sing ngrembaka nganti tekan taun 1798, lan Efrat, yaiku tata-greja, ngrembaka nganti tekan taun 1844. Efrat kudu tekan taun 1844, amarga pekabaran taun 1844 iku ngrembug babagan Babilon, (Efrat) kang ambruk maneh ing taun 1844. Nalika Efrat ngasilake grojogan banyu ing taun 1844, lepen Ulai, kang uga wis gabung ing pasamuwan mili minangka pralambang pakaryaning manungsa, banjur nyawiji karo banyune lepen sijiné. Lepen tata-negara iku kabendung ing taun 1798, nalika wewenang sipil dicopot saka kakuwasan kepausan. Ing taun sing padha, Amérika Sarékat wiwit mrentah minangka kéwan bumi lan karajan kaping nem ing wangsit Kitab Suci. Lepen Tigris iku kabendung ing taun 1798, pas ing panggonan negara ing tembé bakal meksa saindenging jagad supaya mbobol bendungan iku, kang saiki nahan banjir panganiaya kapapaan sing wis arep nyapu jagad kabèh kaya banjir gedhé sing nglimputi. Tembok, utawa bendungan iku, yaiku témbok pamisah antaraning greja lan nagara.

Ing taun 1844, loro-loroné, yaiku Éfrat lan Ulai, nandhakake yèn pawarta taun 1844 iku yaiku rubuhé Babil, lan uga minangka pakaryan piyambak kang Kristus wiwiti ing taun

1844, nalika Panjenengané, minangka Utusaning Prejanjian, nyucekaké banyuné Babil lan pakaryaning manungsa saka sawijining umat kang bakal lumebu ing papan kasucèkané Panjenengané—umat kang prelu disucekaké sadurungé lumebu ing Panggonan Kang Mahasuci. Panyucekan pungkasan tumrap umat iku kasampurnakaké lumantar udan kang kawehaké ing sangisoré pawarta Benginé Tengahe Wengi, lan tetes-tetes udan saka pawarta Benginé Tengahe Wengi iku kasuling saka banyuné Tigris, kaya dene kaum Millerit ngenali Roma kapapaan lan taun 1798, lan kaya dene wong-wong mau ngenali rubuhé Babil lan kasucekaké sadurungé lawang katutup déning pawarta iku, utawa bisa uga dipratélakaké mangkéné—disucekaké déning udan kang asalé saka banyu kasuling saka kali Ulai, Tigris, lan Éfrat, nalika wong-wong mau martakaké pawarta Daniel 8:14, lan nggenepi pawarta Benginé Tengahe Wengi sadurungé kabukané Dina Pangruwating Dosa antitipis.

Nalika Kristus jumeneng ing sadhuwure banyu-banyu Hiddekel ing ayat kapitu bab rolas saka Daniel, Panjenengane jumeneng ing sadhuwure banyu-banyu Tigris, yaiku banyu-banyu kaprerajan ing wahyu kang njlentrehake gerakan-gerakan pungkasan saka kaprerajan manungsa kang nuntun marang pungkasaning mangsa sih. Panjenengane jumeneng ana ing kana mangsuli pitakon ing ayat sadurunge, padha kaya ing wahyu babagan Kali Ulai, wong kang ngagem mori alus, kang ana ing kono yaiku Palmoni, Sang Pangétung Ajaib, maringi wangsulan marang pitakon ing ayat sadurunge. Ing kaloro kedadean mau, pawicantenan iku pawicantenan swarga antarane para malaékat lan Kristus, lan ing kaloro kedadean mau pitakoné yaiku, “Nganti sepira suwéné?”

Wangsulané iku ngantos 2300 dina; ing pasal wolu lan pasal rolas kasebut “saprene, saprene kaping pindho, lan saparo.” Wangsulan iku dipahami minangka 2300 taun lan 1260 taun, nanging ing taun 1844 Gusti Allah masang larangan tumrap panganggoné wektu ing sajroning pesen kenabian, awit wektu wis ora ana manèh. Punapa wangsulané Palmoni, Sang priya ingkang ngagem lenan, tumrap generasi pungkasan-é? Pitakon “Ngantos pinten dangu?” sampun katuduhaké lumantar kathah paseksi kanggo ngenali hukum Minggu minangka wangsulan tumrap pitakon punika; mila, punapa pasucèn karesiki ing wektu hukum Minggu, lan punapa “sadaya kaélokan punika” kasampurnakaké ing wektu hukum Minggu? Punapa “kaélokan-kaélokan” ingkang kasampurnakaké ing wektu hukum Minggu punika, lan kapan “kaélokan-kaélokan” punika kawiwitan?

Banjur aku, Daniel, mirsa, lah ana wong loro liyane padha ngadeg, sing siji ana ing sisih kéné pinggiring kali, lan sijiné ana ing sisih kana pinggiring kali. Lan ana siji kang matur marang wong kang ngagem sandhangan mori, kang ana ing sadhuwuring banyuning kali iku: Nganti pira suwéné tumuju marang pungkasaning kaelokan-kaelokan iki?

Lan aku krungu wong kang nganggo sandhangan linen, kang ana ing sadhuwure banyu bengawan iku, nalika ngangkat tangan tengené lan tangan kiwané marang langit, lan sumpah demi Panjenengané kang gesang ing salawas-lawasé, manawa iku bakal lumaku sajrone satunggal mangsa, rong mangsa, lan satengahing mangsa; lan manawa panjenengané wis ngrampungaké anggoné nyebaraké kakuwatané umat suci, samubarang iki kabèh bakal rampung. Daniel 12:5–7.

Pitakon simbolis “Nganti pira suwéné?” nandhani hukum Minggu, lan malaékat iku ora takon kapan hukum Minggu iku dumadi, nanging kapan pungkasaning kaélok-an-kaélok-an iku. “Kaélok-an-kaélok-an” iku pungkasané ana ing hukum Minggu, mula apa ta kaélok-an-kaélok-an sing nuntun marang hukum Minggu iku? Utawa, supaya luwih cetha, apa ta “kaélok-an-kaélok-an” sing diwakili ing wahyu sing kaparingaké ana ing sacedhaké Hiddekel, kaya sing diwakili ing pasal sepuluh nganti rolas? Manawa kita bisa netepaké apa sing sinebut “kaélok-an-kaélok-an” iku, bisa uga kita bakal nemokaké kapan “kaélok-an-kaélok-an” iku wiwit. Ing Daniel sepuluh Gabriel kanthi mirunggan nerangaké apa sejatiné ancasé ana ing sesambungané karo Daniel sajroning wahyu iku.

Saiki aku rawuh kanggo ndadèkaké kowé mangertèni apa kang bakal tumiba marang bangsamu ing dina-dina wekasan; amarga wahyu iku isih tumrap akèh dina. Daniel 10:14.

Gabriel rawuh kanggo ndadosaké umaté Allah mangertos apa sing bakal tumiba marang wong-wong mau ing dina-dina wekasan. Nganggep yèn ramalan-ramalan ing Daniel rolas wis dipunmangertosi kanthi trep déning para Millerit, nanging migunakaké pangakèn iku kanggo nyélaki panganggoné pasal mau tumrap dina-dina wekasan, iku ateges nggagalké ancas kang wis dipunandharaké déning Gabriel. Sawisé Gabriel miwiti cariyos ramalan ing ayat kapisan pasal sewelas nganti tekan ayat katelu pasal rolas, sajarah kang dipunlambangaké ana ing kono yaiku rincian ramalan lahiriah bab kepriyé naga, kéwan galak, lan nabi palsu nuntun jagad tumuju Harmagedon. Ana pérangan-pérangan ing salebeting pasal iku kang njlènrèhaké umaté Allah dianiaya, nanging sajarah ing pasal sewelas utamané minangka wahyu lahiriah. Tegesé, pasal sepuluh lan pasal rolas makili sawijining alfa lan omega ing salebeting wahyu pungkasané Daniel, awit béda karo pasal sewelas, loro-loroné njlènrèhaké sawijining pekabaran batin kang nandhani panyegelan satus patang puluh papat ewu. Pasal ing tengah iku yaiku pambrontaké manungsa kaya kang dipunlambangaké déning raja sisih lor, yaiku paus Roma, lan pasal alfa, yaiku pasal sepuluh, bebarengan karo pasal omega, yaiku pasal rolas, nandhani pengalaman batin satus patang puluh papat ewu ing dina-dina wekasan. Katelu pasal mau nuntun marang panutupan mangsa sih-rahmat; pasal alfa diwiwiti kanthi wedi-asih marang Allah kang misahaké rong golongan para panyembah, lan ing pungkasaning pasal iku Daniel kaparingan tikeling kakuwatan, mangkono nandhani pekabaran malaékat kapisan lan kapindho. Pasal rolas iku pasal omega, lan iku nandhani pekabaran pangadilan saka malaékat katelu.

Bab sewelas njlèntrehake pambrontakaning manungsa wiwit saka karusakaning Yerusalem nganti tumekaning panutupaning lawanging sih-rahmat, kang miturut Sister White minangka sawijining pepethan bab panutupaning lawanging sih-rahmat ing pungkasaning jagad. Daniel sewelas diwiwiti saka karusakaning Yerusalem, awit Daniel iku salah siji saka wong-wong kang digawa menyang Babil ing karusakan Yerusalem kang kaping telu, kang dadi pralambang karusakaning kutha iku uga ing taun 70 M, lan banjur sapisan maneh ing dina-dina wekasan kaya kang kawejahi déning jagad.

Ana rong karusakan harfiah tumrap Yerusalem sing kelakon ing dina sing padha ing taun, kanthi pisahan nem atus nem puluh lima taun. Karusakan loro mau tumrap kutha ing ngendi Pethi Prejanjian mesthine mapan. Shilo nduwèni ciri-ciri kenabian sing padha lan nggambarake karusakan kapisan saka sawijining kutha ing ngendi ngarsané Allah mapan, utawa mesthine mapan. Nalika Sister White migunakaké karusakan Yerusalem minangka pralambang karusakan ing dina-dina pungkasan, panjenengané lagi maringi katrangan tumrap khotbahé Kristus ngenani karusakan Yerusalem.

Shilo, karusakaning Yerusalem ing sangisoring Nebukadnezar lan Titus iku telung seksi tumrap dina-dina pungkasan, kaya kang dipratelakaké lumantar karusakaning kuthané Allah. Shilo iku pekabarané malaékat kang kapisan, kang mulang supaya wedi marang Allah, sawijining prakara kang ora ditindakaké déning Eli, lan supaya mènèhi kamulyan marang Panjenengané, sawijining prakara kang uga ora ditindakaké déning Eli, awit wus tekan jam pangadilané. Pekabarané malaékat kang kapindho iku papané kita nemu penggandhan, kaya kang dipratelakaké déning Nebukadnezar lan Titus. Karusakaning Yerusalem kang katelu, ing dina-dina pungkasan, iku ana ing panutupaning mangsa sih-rahmat, yaiku panutupaning pangadilan.

Bab sewelas punika minangka sajarah lahiriah saking pekabaran malaékat tiga. Bab punika kaapit ing antawisipun sesanti pamisahan wonten ing bab sedasa lan tigang tutul pangwasa ingkang kalampahan wonten ing dinten kaping kalih dasa kalih saking sesantipun Daniel. Punika ateges bilih bab kalih welas ugi badhé ngrembag cariyos batinia bab prekawis ingkang tumiba dhateng umating Allah ing dinten-dinten wekasan. Ugi ateges bilih pepadhang ing sajroning bab kalih welas punika kaping kalih dasa kalih langkung mencorong tinimbang pepadhang ing bab sedasa.

Ing wahyu ing Ulai, Kristus ugi dipun suwuni pitaken, “Ngantos pinten dangu?” Rolas ayat sadèrèngipun pitakenan punika ing ayat kaping tiga welas, sami nedahaken sajarah nubuatan eksternal ingkang nglambangaken rincian-rincian wigati bab kakuwasan-kakuwasan ing nubuatan Kitab Suci. Rolas ayat punika namung ngulang lan ngrembakaaken sajarah ingkang dipunlambangaken ing bab pitu. Sajarah nubuatan ingkang kaandharaken ing ayat-ayat punika dipunbaleni lan dipunrembakaaken malih ing bab sewelas, wiwit ing jaman Media lan Persia. Satengah pungkasan saking bab wolu lan kabèh bab sanga punika minangka pepethaning umatipun Allah ing dinten-dinten pungkasan déning nabi Daniel. Wahyu sajarah nubuatan ingkang kapanggih ing wahyu bab kali-kali Ulai sajroning tiga bab, sesarengan kaliyan pepethaning umatipun Allah ing bab-bab punika lumantar sesambetanipun Daniel kaliyan Gabriel, punika minangka alfa dumugi omega saking bab sepuluh dumugi rolas.

Amarga Hiddekel iku omega lan Ulai iku alfa, kuwasa sing diwakili déning pepadhang kang kabukak segelé ing pasal rolas, nalika wektu wekasan tekan, iku padhangé ping kalih dasa loro luwih padhang tinimbang wahyu kang dadi tugu utama lan dhasar Adventisme. Marga mangkono, pepadhangé wahyu pungkasané Daniel kanthi langsung katandhani minangka pepadhang kang ana gandhèngané karo umaté Allah ing dina-dina pungkasan. Nalika

malaékat mau nyuwun marang wong kang nganggo sandhangan léna, “Suwéné pira?” nganti pungkasaning kaélok-an-kaélok-an iki, kaélok-an-kaélok-an iku yaiku wong-wong kang sumunar kaya lintang-lintang ing salawas-lawasé, kaya sajarah prajanjiané Abram nggemakaké dhawuh supaya Abram ndeleng marang lintang-lintang. Kaélok-an-kaélok-an ing Daniel rolas iku owahing manungsa dadi panji-panji saka satus patang puluh papat éwu.

Ing sawijining pokok sadurungé kita wis ngenali yèn ayat kaping sewelas saka Daniel rolas netepaké sawijining mangsa profetik kang dumadi saka rong periode, kang kapisan antarané iku telung puluh taun. Supaya maringi penekanan kang trep marang ayat kaping sewelas, aku banjur tindak menyang ayat kapitu, kanggo nduduhaké keterlibatan langsung Kristus ana ing kaajaiban-kaajaiban kang Panjenengané tindakaké ana ing satengahing umaté ing dina-dina wekasan.

Nalika bali marang ayat kaping sewelas, aku kepéngin ngélingaké kowé yèn pasal rolas kanthi langsung sinebut “wektu pungkasan” déning Gabriel. Ing dina-dinané satus patang puluh papat éwu, yaiku dina-dina nalika wong-wong mau dimeteraèkaké lan lumebu ing prajanjèn karo Gusti Allah; miturut kitab Daniel, bakal ana sawijining pekabaran sing kabukak segelé, kang bakal ngrembaka dadi sora bengok sing banter. Pekabaran iku digambaraké ing pasal rolas lumantar telung mangsa kenabian sing béda, kang wis ditegesi déning para Millerit, lan sawisé iku disahaké déning Roh Nubuat. Telung mangsa iku ora nglambangaké wektu, awit malaékat sing padha, kang ngacungaké tangan loro menyang swarga ing pasal rolas, uga wis ngacungaké siji tangan menyang swarga ing Wahyu sepuluh, lan sumpah yèn wektu ora ana manèh. Pawarta kasebut ing taun 1844 tegesé yèn telung mangsa kenabian ing Daniel rolas iku mangsa simbolis sing ora dimaksudaké kanggo makili wektu.

Mulane, nalika wektu simbolis kenabian kang ana ing tengah ing Daniel rolas iku minangka sawijining wektu kaping pindho kang diwiwiti kanthi telung puluh taun ing bab iku dhewe nalika Mikhael jumeneng, mula kowé ngerti yèn wektu kaping pindho kang diwiwiti kanthi telung puluh taun iku minangka kasampurnaning panggenapan saka ramalan alfa Abram. Omega saka ramalan wektu, kang miwiti sajarah prajanjian manut sawijining umat pilihan, nggayuh panggenapané kang sampurna ing bab kang padha, yaiku pucaking paseksèn Daniel bab apa kang bakal tumiba marang umaté Allah ing dina-dina pungkasan.

Ing wektu wekasan, kitab Daniel kabukak segelé, lan pepadhang sing metu saka iku mètèni umaté Allah. Ing wektu wekasan, kitab Daniel kabukak segelé, lan pepadhang sing metu saka iku katuduhaké déning telung mangsa kenabian ing sajroning pasal pungkasan kitab Daniel. Pasal iku dadi omega saka telung pasal sing mbentuk wahyu Hiddekel, lan wahyu Hiddekel iku dadi omega tumrap telung pasal sing makili alpha saka wahyu-wahyu kali ing kitab Daniel. Kali-kali sing diwiwiti ing Éden pungkasane tumeka marang Daniel, banjur Sabda kenabiané Allah nuntun kali-kali iku marang gerakan Millerite saka malaékat kapisan lan kapindho, yaiku gerakan alpha saka loro gerakané telung malaékat. Sewu rong atus sangang puluh taun ing ayat kaping sewelas iku dadi omega tumrap ramalan patang atus telung puluh tauné Abram lan Paulus.

Sadurungé kita nerusaké ing Daniel rolas lan gandhèngané karo ramalané Abram, becik manawa kita kèlingan sapa Paulus iku. Paulus ora mung rasul tumrap para bangsa liya, nanging uga, padha wigatiné, piyambakipun ngaturaké pesené lumantar Sabdaning Allah kang sipatipun profetik. Sing luwih wigati manèh, Paulus iku nabi dispensasional. Nabi dispensasional iku nabi kang diangkat kanggo nuntun umaté Allah saka siji dispensasi menyang dispensasi liyané, kaya déné Musa, saka pangibadah ing mesbèh menyang pangibadah ing papan suci; Yokanan Pambaptis, saka papan suci kadonyan menyang Papan Suci ing Swarga. Paulus nyerat katrangan lan pranatan ngenani panrapané sing harfiah marang sing rohaniah luwih akèh tinimbang kabèh panulis Kitab Suci liyané digabung dadi siji, kanthi béda kang adoh banget! Piyambakipun diangkat kanggo nerangaké peralihan saka sing harfiah marang sing rohaniah ing konteks umaté prajanjian Allah.

Paulus punika dados pranala pangandhèng antawisipun janji-janji prejanjian tumrap umat pilihan Abraham, nalika umat pilihan punika ngalami transisi saking sipat harfiah dados rohaniah. Manawi panjenengan dereng mantep mangertos kalungguhan Paulus wonten ing sajarah prejanjian, mila saged kemawon panjenengan boten ningali kados pundi pantesipun kanthi ilahi bilih ramalan kapisan ngenani umat prejanjianipun Allah punika satunggaling ramalan wekdal kaping kalih ingkang kawiwitan kanthi mangsa 30 taun. Satunggaling ramalan ingkang dipunadegaké déning rama saking umat pilihan punika, lan nalika piyambakipun ngalami transisi dados umat pilihan rohaniah, satunggaling nabi dispensasional dipunwungu supados nandhani lan nerangaké transisi punika, saha ugi supados ngesahaké ramalan wekdalipun Abram kanthi seksi kaping kalih saking Prajanjian Anyar ingkang selaras kaliyan seksi kapisan saking Prajanjian Lawas. Abram ing wiwitan, lajeng Paulus ing pungkasan, sami dados pralambang tumrap wigatinipun angka 1290 ing dinten-dinten wekasan.

Kita bakal nerusaké ing artikel sabanjuré.

“Paningalé Zakharia ngenani Yosua lan Sang Malaékat tumrap kanthi kakuwatan kang mirunggan tumrap pangalamané umaté Gusti Allah ing adegan-adegan panutuping dina gedhé pangruwatan. Pasamuwan sésa banjur bakal katuntun mlebu ing pacoban lan kasangsaran kang gedhé. Wong-wong kang netepi dhawuh-dhawuhé Gusti Allah lan imané Gusti Yésus bakal ngrasakaké bebenduning naga lan para wadyabalané. Sétan ngétung jagad iki minangka para kawulané; dhèwèké wus oleh pangwasané malah marang akèh wong kang ngakuné Kristen. Nanging ana ing kéné satunggiling golongan alit kang nglawan pangwasané. Manawa dhèwèké bisa mbusak wong-wong mau saka ing bumi, kamenangané bakal sampurna. Kaya déné dhèwèké ngaruhaké para bangsa kaping supaya numpes Israèl, mangkono uga ing mangsa cedhak dhèwèké bakal ngojok-ojoki kakuwatan-kakuwatan ala ing bumi supaya numpes umaté Gusti Allah. Manungsa bakal diprentah supaya maringaké katrésnan marang pranatan-pranatan manungsa kang nglanggar angger-angger ilahi.

“Wong-wong kang setya marang Gusti Allah bakal kaancam, dipaido, lan dikucilaké. Wong-wong iku bakal ‘dipasrahaké déning para wong tuwa, lan para sadulur, lan para

sanak kadang, lan para mitra,' malah nganti tumeka pati. Lukas 21:16. Pangarep-arep siji-sijiné ana ing sih-rahmaté Gusti Allah; pambélaan siji-sijiné yaiku pandonga. Kaya déné Yosua nyuwun kanthi temen ana ing ngarsané Sang Malaékat, mangkono uga pasamuwan sésa, kanthi ati kang remuk lan pracaya kang ora goyah, bakal nyuwun pangapura lan pangluwaran lumantar Gusti Yésus, Juru Pangantarané. Wong-wong iku saestu sadar banget marang dosaing uripé, padha ndeleng kalemahan lan kasorané; lan padha siyap tumeka ing kasengsaran ati.”

Sang panggodha ngadeg ana ing sandhinge kanggo nuntut wong-wong mau, kaya dene nalika piyambakipun ngadeg kanggo ngalang-alangi Yosua. Piyambakipun nuding marang sandhangané kang reged, marang watak-wataké kang cacat. Piyambakipun ngaturaké kaélokan lan kabodhoané, dosa-dosaé amarga ora nduwèni panuwun, uga sipat-sipaté kang ora sarupa karo Kristus, kang wus ngina marang Panebusé. Piyambakipun ngudi nggetak wong-wong mau kanthi pangira manawa kaanané wis tanpa pangarep-arep, manawa reregeding najisé ora bakal tau kasucekaké. Piyambakipun ngarep-arep kanthi mangkono bisa ngrusak pracayané, supaya wong-wong mau nyerah marang panggodhané, lan murtad saka kasetyané marang Allah.

“Sétan nduwèni pangawruh sing pas bab dosa-dosa sing wis digodhaaké marang umaté Allah supaya padha nindakaké, lan dhèwèké nyurung tuduhan-tuduhané marang wong-wong mau, kanthi mratelakaké yèn marga saka dosa-dosané, padha wis kelangan pangayoman ilahi, sarta ngakoni yèn dhèwèké nduwèni hak kanggo numpes wong-wong mau. Dhèwèké mratelakaké yèn wong-wong mau padha pantes, kaya déné dhèwèké dhéwé, kanggo katilar saka sih-rahmaté Allah. ‘Apa iki,’ pangandikané, ‘umat sing bakal njupuk panggonanku ing swarga, lan panggonané para malaékat sing wis manunggal karo aku? Wong-wong mau ngakoni manut marang angger-anggeré Allah; nanging apa padha wis netepi pepakoné? Apa padha ora luwih tresna marang awaké dhéwé tinimbang tresna marang Allah? Apa padha ora ngluhuraké kapentingané dhéwé ngungkuli pangabektiné marang Panjenengané? Apa padha ora tresna marang prakara-prakara donya? Delengen dosa-dosa sing wis nandhani uripé. Delengen rasa pamrihé, pialané, sengité siji marang sijiné. Apa Allah bakal nundhung aku lan para malaékatku saka ngarsané, nanging malah maringi ganjaran marang wong-wong sing wis kaluputan nindakaké dosa-dosa sing padha? Paduka ora bisa nindakaké iki, dhuh Pangéran, miturut kaadilan. Kaadilan nuntut supaya ukuman dipratélakaké marang wong-wong mau.”

“Nanging sanajan para pandherekipun Kristus sampun damel dosa, piyambakipun boten nyerahaken dhirinipun supados dipun kendhalèkakên déning pakaryan-pakaryan satani. Piyambakipun sampun mratobat saking dosa-dosanipun lan sampun ngupados Gusti kanthi andhap-asor lan kalulutaning manah, lan Pangayom ilahi ngaturaken panyuwunan tumrap kapentinganipun. Panjenenganipun ingkang paling kathah dipun larani déning rasa boten matur nuwunipun, ingkang nguningani dosa-dosanipun ugi tobatipun, ngandika: ‘Mugi Pangéran ndhawuhi sampeyanku, hé Satan. Aku sampun masrahaken gesang-Ku tumrap jiwa-jiwa punika. Piyambakipun kaserat wonten ing tlapakaning asta-Ku. Piyambakipun saged gadhah cacat-cacat watak; piyambakipun

saged sampun gagal wonten ing usaha-usahanipun; nanging piyambakipun sampun mratobat, lan Aku sampun ngapuntèn saha nampi piyambakipun.”

“Serangan-serangané Iblis kuwat, pangapusané alus lan licik; nanging mripaté Pangéran tumuju marang umat-é. Kasangsarané gedhé, geni pawon pangobongan iku katon kaya arep ngentèkaké wong-wong mau; nanging Gusti Yésus bakal ngetokaké wong-wong mau kaya mas sing wis kabuktèkaké ana ing geni. Kadonyan-é bakal disirnakaké, supaya lumantar wong-wong mau gambaré Kristus bisa katampak kanthi sampurna.

“Kala-kala Gusti katingal kados dene sampun kesupen dhateng bebaya-bebaya ingkang ngancam pasamuwanipun lan cilaka ingkang katindakaken dhateng pasamuwan punika déning para mungsuhipun. Nanging Allah boten kesupen. Boten wonten satunggal prekawis ing jagad punika ingkang langkung kinasih déning manahipun Allah kajawi pasamuwanipun. Boten dados karsa-Nipun bilih kawicaksanan kadonyan ngrusak cathetanipun. Panjenenganipun boten nilar umatipun supados kasoraken déning panggoda-panggodanipun Iblis. Panjenenganipun badhé ngukum tiyang-tiyang ingkang nyalahi nggambaraken Panjenenganipun, nanging Panjenenganipun badhé paring sih-rahmat dhateng sedaya tiyang ingkang mratobat kanthi temen. Dhateng tiyang-tiyang ingkang nyuwun dhateng Panjenenganipun supados kaparingan kakiyatan kanggé ngrembakakaken watak Kristen, Panjenenganipun badhé maringi sedaya pitulungan ingkang dipunbetahaken.

“Ing ing wekasaning jaman, umaté Allah bakal sesambat lan nangis merga saka sakèhé pangawulan nistha kang katindakaké ana ing nagara. Kanthi luh, wong-wong mau bakal ngélingaké para duraka bab bebayané amerdi lan ngidak-idak angger-angger ilahi, lan kanthi kasangsaran kang ora kena kaandharaké, wong-wong mau bakal ngasoraké awaké dhéwé ana ing ngarsané Pangéran kanthi pamratobat. Para duraka bakal nggeguyu kasusahane lan nyepèlèkaké panyuwun-panyuwuné kang khidmat. Nanging kasangsaran lan andhap-asoring umaté Allah iku dadi bukti kang cetha tanpa kleru yèn wong-wong mau lagi ngrebut bali kakuwatan lan kaluhuran budi pekerti kang wis ilang déning akibat dosa. Awit wong-wong mau saya nyedhak marang Kristus, awit mripaté tumuju marang kasucèné Panjenengané kang sampurna, mula wong-wong mau bisa nyumurupi kanthi cetha banget sepira gedhéné kasinisaning dosa. Alusing budi lan andhap-asor iku saraté kasil lan kamenangan. Makutha kamulyan ngentèni wong-wong kang sujud ana ing sikilé salib.”

“Para wong pitadosing Allah kang setya lan tekun ndedonga iku, kados-kados katutup bebarengan kaliyan Panjenengane. Dheweke piyambak boten mangertos sapinten kukuh anggènipun katamèngi. Kasedhot déning Satan, para panguwasa jagad punika ngupadi ngrusak wong-wong mau; nanging manawi mripating para putraning Allah kapunbikak kados déné mripating abdinipun Elisa ing Dhotan, mesthi bakal sami nyumurupi para malaékat Allah ngémah ngubengi wong-wong mau, nyekel supados pasukaning pepeteng boten saged tumindak.”

“Manakala umat Allah ngasoraké nyawané ana ing ngarsané Panjenengané, nyuwun kasucèné ati, dhawuh punika kaparingaké, ‘Copotana sandhangan kang reged iku,’ lan

tembung panglipur punika kaandharaké, ‘Lah, Ingsun wus ndadèkaké kaluputanmu sirna saka ing kowé, lan Ingsun bakal ngesokaké marang kowé salin pangageman.’ Zakharia 3:4. Jubah tanpa cacad saka kabenerané Kristus dipasrahaké marang para putrané Allah kang wus kabukten, kagodha, nanging setya. Turah-turah kang diremehké padha dipanganggoni pangageman kamulyan, lan ora bakal najis manèh déning karusakaning jagad. Asmané tetep tinulis ana ing kitab kauripané Sang Cempen, kacathet ana ing antarané para setya ing sakehing jaman. Wong-wong mau wus nglawan akal-cilakané si pangapusi; wong-wong mau ora kagingsir saka kasetyané marga saka gemuruhé naga. Saiki wong-wong mau langgeng kaayoman saka sakehing piranti godhané si panggodha. Dosané dipindhahaké marang wiwitaning dosa. “Mitra kang éndah” dipasangaké ana ing endhasé.

“Nalika Iblis lagi nyurung panggawene tuduhan-tuduhané, para malaékat suci, tanpa katon, padha mlaku mrana-mréné, masang ing wong-wong setya iku meterai saka Gusti Allah kang gesang. Iki wong-wong sing ngadeg ana ing Gunung Sion bebarengan karo Sang Cempen, awit asmane Sang Rama katulis ana ing bathuké. Padha ngidungaké kidung anyar ana ing ngarsaning dhampar, yaiku kidung kang ora ana wong siji waé bisa sinau kejaba satus patang puluh papat ewu wong kang wus katobus saka bumi. ‘Iki wong-wong kang ngetutaké Sang Cempen menyang ngendi waé Panjenengané tindak. Iki wis katobus saka ing antaraning manungsa, dadi woh kawitan kanggo Gusti Allah lan kanggo Sang Cempen. Lan ing cangkeme ora katemu cidra: awit padha tanpa cacad ana ing ngarsaning dhamparé Gusti Allah.’ Wahyu 14:4, 5.”

“Saiki wis katindakake kasampurnan tembung-tembunge Malaekat: ‘Saiki rungokna, dhuh Yosua imam agung, kowe lan para kancamu kang lenggah ana ing ngarepmu, awit dheweke iku wong-wong kang dadi kaélokan; sabab, lah, Aku bakal ndhatangaké AbdiningSun, yaiku Sang Pang.’ Zakharia 3:8. Kristus kaandharaké minangka Panebus lan Juruwilujeng umat-Né. Saiki satemené wong-wong ‘kang dadi kaélokan’ iku yaiku para sésa, nalika luh lan kaasoran sajroning laku lampah peziarahané padha digantos déning kabungahan lan kamulyan ana ing ngarsané Allah lan Sang Cempé. ‘Ing dina iku Pangé Pangéran bakal éndah lan mulya, lan wohing bumi bakal becik banget lan éndah tumrap wong-wong kang kawilujengaké saka Israèl. Lan bakal kelakon, sing kari ana ing Sion lan sing tetep ana ing Yérusalèm bakal sinebut suci, iya saben wong kang katulis ana ing antarané wong urip ing Yérusalèm.’ Yesaya 4:2, 3.” Prophets and Kings 587–592.